

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

۱. اخلاق؛ رذائل اخلاق؛ گناهان کبیره
۲. عقاید؛ شناخت ایمان و کفر؛ کفر و مراتب آن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: محمود صادقی

تاریخ: ۱۳۹۷/۵/۱۷

عرض خدا قوت خدمت یاران زمینه‌ساز ظهور امام مهدی علیه السلام، حضرت منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

در تعلیق پرسش ۱۱۸ آمده که «تنها کسی بعد از مرگ وارد بهشت می‌شود که اهل عقاید باطل یا گناهان کبیره نباشد؛ زیرا کسی که اهل گناهان کبیره است مانند کسی که اهل عقاید باطل است، <مؤمن> محسوب نمی‌شود و شایسته‌ی دوزخ است».

با توجه به متن فوق، لطفاً گناهان کبیره را نام برده و عقاید باطل را بیشتر توضیح بفرمایید.

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۷/۵/۲۲

به عقاید مخالف با عقل و شرع «عقاید باطل» گفته می‌شود. عقاید مخالف با عقل، عقایدی هستند که با اولیّات، فطریّات، محسوسات، مجرّبات و متواترات ناسازگارند؛ مانند عقیده به الوهیت بت‌های سنگی که مخلوق بودن و عاجز بودنشان محسوس است و عقیده به تقلید از غیر معصوم که کذب، خطا و نسیانش مجرّب است و عقاید مخالف با شرع، عقایدی هستند که با صریح کتاب خداوند و سنّت متواتر پیامبر ناسازگارند؛ مانند عقیده به وجود پیامبری پس از محمد صلی الله علیه و آله و سلّم که با صریح آیه‌ی ۴۰ سوره‌ی احزاب تعارض دارد و عقیده به وجود امام سیزدهم که با خبر متواتر پیامبر از دوازده امام تعارض دارد. این قبیل عقاید نامعقول و نامشروع که بر پایه‌ی جهل، تقلید، اهواء نفسانی، تعصّب و خرافه‌گرایی شکل می‌گیرند، مصداق «ضلالت» هستند و از رستگاری در آخرت باز می‌دارند و مهم‌ترین آن‌ها که به نوعی خاستگاه آن‌ها محسوب می‌شود، «شُرک» است؛ چراکه خداوند فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾؛ «هرآینه خداوند نمی‌بخشاید که برای او

شریک گرفته شود و غیر از آن را برای هر کس که بخواهد می‌بخشاید و هر کس برای خداوند شریک گیرد به گمراهی دوری دچار شده است» و شریک گرفتن برای خداوند، گاه در تکوین است؛ بدین سان که به آفریننده یا روزی دهنده یا تدبیر کننده‌ای جز او باور بسته شود و گاه در تشریح است؛ بدین سان که به قانون‌گذاری جز او و قانونی جز قانون او باور بسته شود و گاه در تحکیم است؛ بدین سان که به حاکمی جز او و جز کسی که او اختیار کرده است باور بسته شود. بنابراین، اهل عقاید باطل کسانی هستند که به آفریننده یا روزی دهنده یا تدبیر کننده‌ای جز خداوند باور دارند؛ مانند بت‌پرستان، اهل تثلیث و غالیان شیعه، یا قوانینی را به رسمیت می‌شناسند که خداوند وضع نکرده است؛ مانند انسان‌محوران، سکولارها و مدافعان قوانین غیر اسلامی، یا امام، خلیفه، ولی امر و حاکمی را می‌پذیرند که خداوند منصوب نکرده است؛ مانند طرفداران دموکراسی و ولایت مطلقه‌ی فقیه و مدعیان دروغین امامت. اینان کسانی هستند که برای خداوند شریک گرفته‌اند و اینان کسانی هستند که قابل بخشایش نیستند، مگر اینکه پیش از مرگ توبه کنند.

اما «گناهان کبیره» گناهایی هستند که خداوند در کتاب خود، انجام دهنده‌ی آن‌ها را وعده‌ی آتش داده است؛ مانند کتمان حقایق دین به خاطر دنیا که درباره‌ی آن فرموده است: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾^۱؛ «هرآینه کسانی که آنچه خداوند از کتاب نازل کرده است را کتمان می‌کنند و به بهایی اندک می‌فروشند، آنان در شکم‌هایشان جز آتش را نمی‌خورند و خداوند در روز قیامت با آنان سخن نمی‌گوید و آنان را پاکیزه نمی‌کند و برایشان عذابی دردناک است» و دروغ بستن بر خداوند که درباره‌ی آن فرموده است: ﴿قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ﴾^۲؛ «بگو کسانی که بر خداوند دروغ می‌بندند رستگار نمی‌شوند» و گرایش به ستمکاران که درباره‌ی آن فرموده است: ﴿وَلَا تَزْكُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ﴾^۳؛ «و به کسانی که ستم کردند نگرانید که شما را آتش می‌گیرد و برای شما جز خداوند سرپرستی نیست، آن گاه یاری نخواهید شد» و قتل عمد که درباره‌ی آن فرموده است: ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَةُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾^۴؛ «و هر کس مؤمنی را از روی عمد بکشد سزای او جهنم است که در آن جاودان بماند و خداوند بر او خشم گیرد و لعنتش کند و برایش عذابی عظیم فراهم سازد» و خوردن مال یتیم از روی ظلم که درباره‌ی آن فرموده است: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَّا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا﴾^۵؛ «هرآینه کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم می‌خورند

۱. البقرة / ۱۷۴

۲. یونس / ۶۹

۳. هود / ۱۱۳

۴. النساء / ۹۳

۵. النساء / ۱۰

جز این نیست که در شکم‌هاشان آتش را می‌خورند و به دوزخ خواهند رسید» و خوردن ربا با آگاهی که درباره‌ی آن فرموده است: **«فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ»**^۱؛ «پس هر کس اندرزی از پروردگارش به او رسید و دست برداشت، آنچه گذشته برای اوست و کار او با خداوند است و هر کس ادامه دهد آن‌ها از اهل آتشند و در آن جاودان خواهند بود» و زنا که درباره‌ی آن فرموده است: **«وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ۖ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا»**^۲؛ «و هر کس آن را انجام دهد کیفرش را خواهد دید؛ عذاب برای او در روز قیامت دوچندان خواهد شد و در آن تا ابد با خواری خواهد ماند» و تهمت زدن به زنان پاکدامن که درباره‌ی آن فرموده است: **«إِنَّ الَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ»**^۳؛ «هرآینه کسانی که به زنان پاکدامن بی‌خبر مؤمن تهمت می‌زنند در دنیا و آخرت لعنت شوند و برایشان عذابی عظیم است» و فرار از برابر دشمن در میدان جهاد که درباره‌ی آن فرموده است: **«وَمَنْ يُؤَلِّهْمْ يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ»**^۴؛ «و هر کس در آن روز پشت خود را به آنان کند مگر به منظور رفتن به کناری برای جنگ یا پیوستن به گروهی، هرآینه به خشمی از خداوند دچار شده و جایگاهش جهنم است که بد بازگشت‌گاهی است» و گناهای دیگر از این دست که «فسق» محسوب می‌شوند و بزرگ‌ترین‌شان نزد علامه منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی ۸ چیز است؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنِ أَعْظَمِ الدُّنُوبِ، فَازْتَعَدَّتْ مَفَاصِلُهُ ثُمَّ قَالَ: أَعْظَمُ الدُّنُوبِ ثَمَانِيَةٌ: الشُّرْكَ بِاللَّهِ وَالْكَذِبُ عَلَيْهِ وَالرُّشْيُ فِي الْحُكْمِ وَقَتْلُ الْمُؤْمِنِ مُتَعَمِّدًا وَاللُّوَاطَةَ وَالرِّئَا بِذَاتِ الْمَحْرَمِ وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ ظُلْمًا وَالرِّبَا بَعْدَ الْمَوْعِظَةِ! قُلْتُ: أَلَيْسَتْ الْبَيْعَةُ مَعَ إِمَامٍ جَائِرٍ طَوْعًا؟ فَإِنِّي سَمِعْتُكَ تَسْتَعْظِمُهَا، قَالَ: وَهَلْ هِيَ إِلَّا الشُّرْكَ بِاللَّهِ؟!»^۵؛ «از منصور درباره‌ی بزرگ‌ترین گناهان پرسیدم، پس لرزه بر اندامش افتاد، سپس فرمود: بزرگ‌ترین گناهان هشت چیزند: شریک گرفتن برای خداوند و دروغ بستن بر او و رشوه ستاندن در قضاوت و کشتن مؤمن از روی عمد و لواط کردن و زنا کردن با محرم و خوردن مال یتیم از روی ستم و ربا بعد از موعظه! گفتم: آیا بیعت کردن به میل خود با امامی جائر (از بزرگ‌ترین گناهان) نیست؟ چون شنیدم که آن را بزرگ می‌شماری، فرمود: آیا آن چیزی جز شریک گرفتن برای خداوند است؟!».

۱. البقرة / ۲۷۵

۲. الفرقان / ۶۸ و ۶۹

۳. التور / ۲۳

۴. الأنفال / ۱۶

۵. گفتار ۱۴۴، فقره ۴

تعلیقات
پرسش‌ها و پاسخ‌های فرعی

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۰

نویسنده: داریوش ناصری

پرسش فرعی ۱

با توجه به مطالب سایت در قسمت پرسش و پاسخ، من به این نتیجه رسیدم که گناهان کبیره‌ای که ما قبلاً انجام داده‌ایم به احتمال زیاد بخشیده نمی‌شود و این موضوع با اصل توبه که یکی از درهای رحمت خداوند و امید انسان‌ها است تعارض دارد. لطفاً مرا راهنمایی بفرمایید؛ چون موجب یأس و ناامیدی نسبت به آینده و جایگاه انسان بعد از مرگ می‌گردد و بفرمایید چه راهی وجود دارد که ما با امید بیشتر بتوانیم بقیه‌ی عمرمان را بهتر سپری کنیم تا مورد عفو و رحمت خداوند قرار بگیریم. سوال من این است که با توجه به اعمال گذشته و گناهان کبیره‌ای که داشته‌ایم و با توجه به مطالب سایت، برداشت من این است که این گناهان هرگز بخشیده نمی‌شوند. پس تکلیف ما چیست؟ آیا راهی برای عفو و بخشش وجود ندارد؟

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۴

پاسخ به پرسش فرعی ۱

هیچ مطلبی در سایت دال بر این وجود ندارد که گناهان کبیره بخشیده نمی‌شوند. مطالب سایت دال بر آن هستند که همه‌ی گناهان با توبه بخشیده می‌شوند هر چند بسیار بزرگ باشند؛ چنانکه خداوند فرموده است: «فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»^۱؛ «پس هر کس پس از ظلمش توبه و اصلاح کند، هرآینه خداوند توبه‌ی او را می‌پذیرد، هرآینه خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است» و فرموده است: «وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى»^۲؛ «و من بسیار آمرزنده‌ام برای کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد و سپس هدایت یابد»، بلکه سخاوتمندانه فرموده است: «إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»^۳؛ «مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، پس خداوند گناهانشان را به نیکی‌ها تبدیل می‌کند و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است». بنابراین، کسی که گناه کبیره‌ای مرتکب شده است، نباید از رحمت خداوند ناامید شود؛ چراکه ناامیدی از رحمت خداوند، خود گناهی کبیره است؛ چنانکه فرموده است: «إِنَّهُ لَا يَبْئُتُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمَ الْكَافِرُونَ»^۴؛ «هرآینه از رحمت خداوند ناامید نمی‌شوند مگر گروه کافران»، بلکه باید به توبه روی آورد و آن گاه امیدوار باشد که خداوند

۱. المائدة / ۳۹

۲. طه / ۸۲

۳. الفرقان / ۷۰

۴. یوسف / ۸۷

گناه او را می بخشاید. آری، اگر قصد توبه ندارد و می خواهد بدون توبه آمرزیده شود، خیال خام در سر می پروراند.

اما توبه با چهار چیز حاصل می شود:

۱. تأسف و پشیمانی از گناه
۲. ترک گناه و عدم تکرار آن
۳. جبران آن در صورت امکان ولو با اعمال صالح
۴. استغفار از آن به درگاه خداوند با حالت بیم و امید

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ جراسانی
 مجتبیٰ آباشکر کلبه‌ها

